

Prædiken til Søndag septuagesima

Matt. 20, 1-16

Søren Kierkegaard siger et sted, noget frit citeret efter hukommelsen: at »Gud absolut ingen forstand har på penge«. Og det må man jo give ham ret i, set ud fra en menneskelig synsvinkel. Men nu er det jo altså ikke kun penge og løn, som sådan, lignelsen handler om, men om Guds rige!!

I dagens evangelium får vi et glimt ind i Guds rige. Gudsrige, som er dén virkelighed, der alene bestemmes af Gud! Vi befinder os på torvet i en lille by i Israel. Det er høsttid. Og daglejerne møder op tidligt om morgenen på byens torv i håb om at få arbejde dén dag, og dermed sikre sig det daglige brød for familien.

Så kommer vingårdsejeren, og han ansætter først de unge og stærke, som ser ud til at kunne arbejde hårdt, og han aftaler en denar, en dagløn med dem, som de er tilfredse med. Senere henter vingårdsejeren flere daglejerne til at plukke druerne.

Flere gange i løbet af dagen går vingårdsejeren på torvet og henter arbejdskraft: måske fordi han har brug for mere arbejdskraft, måske fordi han er en god mand, der ikke ønsker at nogen skal gå uden arbejde og dermed uden løn til at forsørge familien

med, hvem ved? Ja, selv i den sidste time inden det bliver mørkt - den ellefte time - kommer han hen på torvet og henter arbejdere til sin vingård.

Det lyder mærkeligt, at ansætte daglejerne så sent!! Men hvis han nu ønskede høsten i hus, inden det blev mørkt, så er det måske forståeligt. Jesus har indtil nu fortalt en historie fra tilhørernes hverdag, som svarer præcis til deres egne erfaringer, hvor det er købers marked! Men så sker der en dramatisk vending i historien! Nu er det ikke længere en hverdagsfortælling. Men nu bliver den pludselig forargelig og farlig! For alle daglejerne får lige meget i løn. De får alle præcis en dagløn: en denar, uanset om de har arbejdet hele dagen eller blot den sidste time.

Det er ikke forargeligt, at de, der har arbejdet fra solopgang til solnedgang, får den aftalte dagløn. Det er kun ret og rimeligt! Nej, det forargelige opstår, da de, der kun har arbejdet en time, får udbetalt deres løn. For nu er der ikke længere overensstemmelse mellem arbejde og løn!

Det er forargeligt for tilhørerne, og derfor tager de også til orde i fortællingen: »Du har stillet dem lige med os«, lyder det bebrejdende mod vingårdsejeren! Men han svarer

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
- hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

hver enkelt: »Min ven, jeg gør dig ikke uret ... har jeg ikke lov til at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god?« Jesus vil her i denne lignelse endnu engang vise os: Guds ubegribelige og ubegrænsede godhed. En godhed som vender op og ned på vore forestillinger om, hvad der er rimeligt!!

Der er ikke tale om løn efter fortjeneste, som vi er vant til i vort liv med hinanden. I vores begrebsverden er der altid tale om noget for noget. Vi er vant til, at der er nøje overensstemmelse mellem, 'hvad vi yder, og hvad vi får'. Men sådan er det ikke i Guds rige. Her er vi ikke, hvad vi selv gør os til. Her gælder alene Guds nåde! Og det forarger os!! Når Jesus fortæller lignelser, ved vi godt, at det er meningen, at vi skal spejle os i dem, at de handler om vores forhold til Gud!

Derfor må vi spørge: »Er vi de arbejdere, der kaldes ind i vingården tidligt om morgenen, og som bliver sure og fornærmede over, at der er den samme løn til alle? Nemlig dét, der skal til for at opretholde livet«. Eller er vi dem, der bliver hentet ind i vingården i den elvte time, den sidste time? Vi er nok lidt af begge dele!!

Har vi svært ved at klare tilværelsen svært ved at fastholde, at der er en mening med livet. Kniber det os at tro, at også vi er værdige til Guds rige, ja, så forkynder lignelsen Guds ubegribelige godhed mod os.

Det er ikke vort arbejde, det kommer an på. Det må ikke misforstås, vi skal selvfølgelig passe vort arbejde: »Fylde med hæderlig virke min dag« (675, 4), som vi sang med

Aastrup. Det er ikke vor fromhed, det kommer an på. Det er ikke vor værdighed, der lukker Guds rige op. Det er alene Guds godhed.

Vi skal bare se os omkring med åbne øjne, så får vi øje på Guds godhed - i lignelsen og i livet.

Gud lader sin sol skinne og sin regn regne over hver eneste af os. Han tilsiger os for Jesu Kristi skyld syndernes forladelse, så vi kan gå herfra som frie mennesker. For Gud gør med sit, hvad han vil!

Og hvad han vil, har han vist os, da han selv blev menneske i Jesus fra Nazaret og levede under de samme vilkår som os, havde de samme glæder og sorger som os, led og døde, ligesom vi skal.

Men Gud lod ham opstå, for Guds kærlighed kan man ikke tage livet af, selvom vi ihærdigt prøver på det. Nej, han vil holde ud med os, holde os fast, og dét indtil verdens ende. Det lovede han os, den dag vi blev døbt (det lovede han de tre små børn, da de blev døbt for lidt siden), og det står fast.

Egentligt er hver time den elvte time for os; men den tolvte er Guds, og han er god og følger sin egen målestok: kærlighed, nåde og barmhjertighed.

Men hvem er det så, der giver ondt af sig i lignelsen, da alle daglejerne får den samme løn?

Det er enhver, som ikke regner med Guds ubegribelige kærlighed, som derfor opfinder grænser og undtagelser, og som mener, at der »skal være rimelighed i dét med Guds nåde«.

Det er blandt andet, hvis vi mener, på Guds

vegne, at kunne sige, at det er for sent at gå ind at arbejde i vingården. Men Guds rige er uden grænser!

Kærlighedens og tilgivelsens rige står åben for enhver. Derfor skal vi ikke give ondt af os, men tværtimod glæde os over, at Gud er så god, at der også er plads til mig, plads til enhver af os - også i den elvte time! Det er aldrig for sent.

Hvorfor så ikke tage Vor Herre på ordet, og lade hans ord gælde, og så leve ud fra det? Leve vort liv i frihed og glæde, som Vor herres vingårdsarbejdere? For vingården er jo overalt.

For der findes ikke nogen tid eller noget sted, hvor vi er uden Gud og uden en næste. Vingården er jo selve livet, som vi alle er kaldede til at arbejde i.

Lignelsen pointe er jo, at Guds glæde, er glæden sammen med andre. Vil vi have den for os selv, så bliver den til surhed og fornærmethed. Alle får det samme: en denar, alle får til livets opretholdelse. Så vi burde glæde os over, at Gud ikke benytter sig af vor målestok: løn efter fortjeneste; men at han udbetaler løn efter nåde. Ja, Lad os glæde os over, at Gud ingen forstand har på penge, som Kierkegaard sagde. Amen.

Kirsten Ditlevsen

Samsø pastorat

Salmer:

752, 448, 728, 170, 439/473, 11.